

Multifunktionel Jordfordeling – et virkemiddel i naturgenopretningen

Symposium: Naturgenopretning i et globalt-lokalt
perspektiv - 14. juni 2019

Irene Wiborg

SEGES

Udfordring: Et fragmenteret landskab

Multifunktionel jordfordeling skal bidrage til at løse mange udfordringer...

Attraktive landdistrikter:

Placering af boliger, erhverv, infrastruktur mv, reducere tung transport, rekreative muligheder

Klima: Reducere udledning af klimagasser fra landbruget

Vækst og udvikling af

erhvervet: Optimeret arrondering, øget investeringssikkerhed, nye muligheder

Godt vandmiljø:

Reducere udledning af næringsstoffer til vandmiljøet

Klimatilpasning:

Håndtering mere ekstrem-nedbør og øget risiko for oversvømmelser

Biodiversitet og natur:

Mere plads og mere pleje

SEGES

Fælles udspil mellem DN og LF positivt modtaget

Lars Løkke Rasmussen ✓

@larsloekke

Super gode tanker. Glæder mig over, at I mødes med @JakobEllemann i morgen, så vi kan arbejde sammen om at realisere dem sammen.

Landbrug & Fødevarer

Vi kan hjælpe
Sammen med @DN
styrker såvel natur
tager godt imod det

En stribe af partiledere kommer med udstrakt hånd til landbruget om opkøb af landbrugsjord

AF PETER SØNDERGAARD
Offentliggjort 07.05.19 kl. 21:05

Partilederne fra både Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Kristendemokraterne samt Socialdemokratiets politiske ordfører er åbne over for landbrugets forslag om at opkøbe landbrugsjord og udlægge det som natur.

SEGES

Naturvenner og landbruget er gået sammen om et stort klima- og natu

evinst på hele
hvis man laver
orm og gør nog
gler mere fleks
Danmarks

udvinacforngj
NA

Ved fjorden: Miljøhensyn bremser grøn udvikl

Carl Georg Lyngs på Thyholm i Nordvestjylland er en af de mange landmænd, hvis

han svineavl og minkavl på sin fars familiegård, Ny Odgård.
»Det der er en total stopklods for Ny Odgård. Vi kan intet, og vores ejendom er faldet adskillige millioner i værdi.

lægge op til 131 kilo kvælstof på de græsarealer, siger Carl Georg Lyngs.
På den 58-årige landmands ejendom i det nordvestlige hjørne af landet

1,8 kilo ammoniak mod de 2,4-2,5 kilo, det er i dag. Det miljøforbedrende tiltag blev afvist af kommunen. Svært for mange

MILJØKRA
landmand og

Hvad er der lagt op til?

- Op mod 100.000 ha landbrugsjord ud af intensiv drift i løbet af få år i forbindelse med jordfordeling
- Fokus på ådale, lavtliggende landbrugsarealer, kulstofrige jorde, drikkevand, ammoniakfølsom natur.
- Særligt fokus på klimaeffekt – udtagning af kulstofrige lavbundsarealer (blev meget tydelig i valgkampen)
- Hviler på erfaringer fra Real Danias Collective Impact-projekter: Frivillighed, lokal inddragelse og bottom-up, samt erstatning til lodsejere
- Finansiering: Staten udvider multifunktionel jordfordelingsfond fra tørkepakken med tilstrækkelig kapital (en milliard til en start). Eksterne kan bidrage

Interessen er der – men det kræver investeringer

- Udtagning af op til 100.000 ha landbrugsjord kan give store blivende samfundsgevinster for bl.a. klima, natur, vandmiljø og landdistriktsudvikling.
- Det kan skabe vækst og udvikling i landbrugserhvervet pga bedre arrondering, øget dyrkningssikkerhed og større investeringssikkerhed
- Multifunktionel jordfordeling er ikke enkelt, men potentialet er stort, effekterne er varige og interessen er der!
- Det kræver samfundsinvesteringer til planlægning og samarbejde, jordfordeling, erstatninger...

SEGES

Jordfordeling med flere formål

Af Bjarke Lauersen,
lodsejerudvalg og
Marianne Fisker,
projektleder
Jammerbugt Kommune

Jordfordeling med flere formål under Collective Impact er nu afsluttet i området omkring Klim i kreds 3. Omfanget blev til i alt involvering af 30 ejendomme, hvor der er omlagt godt 100 ha. Landbrugsstyrelsen har afsagt kendelse den 24. januar 2018, men dermed slutter projektet.

Jagtaftaler på tværs af ejendomme. Vi ønsker at arbejde videre i et samarbejde med Jammerbugt Kommune, fordi vi tror på, at vi med jordfordeling også har nøglen til landdistriktsudvikling. Det er jo skønnere at bo i en landsby, hvor der

ket over vores landsdel og sammen finde løsninger, der involverer og engagerer og ender med at blive af stor værdi for lokalsamfundet.

Ik med store landbrugsma-
r vi har bedre adgang til
er.

Transporten mellem produktionsarea-
lerne og bedriften er en betydelig faktor.

I december 2017 af Mit LandoNord er
det nævnt, at transportomkostninger
kan være mellem 100-300 kr. pr. km.
nr. 36 Kilde: Michael Haldrup, SEGES

23-årige Lise er Glenstrups største jordbruger

LANDBRUG: Lise Murmann er flyttet ind på familiens gård ved Glenstrup, hvor hun er fjerde generation af landmænd. Sammen med kæresten Christian forpagter hun 400 hektar jord. Det unge par har mange idéer til, hvordan hjemstavnen kan gøres endnu mere attraktiv

Af Line Lykkegaard Skov
og Kurt Bering (foto)
line.skov@nordjyske.dk

GLENSTRUP: Fra det store vindue i stuehuset på Søbjergvej har Lise Murmann og kæresten Christian Frigaard kun ti meter ned til Glenstrup Sø.

- Vi går ikke til yoga. Vi sætter os bare her en halv time og nyder søen, siger Lise Murmann.

I en alder af blot 23 år kan hun allerede kalde sig landmand - udannet fra landbrugsskolen i Viborg med speciale i svineproduktion.

Og så er hun og kæresten Christian, 27, Glenstrup og omgæns største jordbesidde-

» Kan vi nu få 50 hektar god og sammenhængende landbrugsjord, så kan vi stabilisere vores økonomi og samtidig pleje naturen.

CHRISTIAN FRIGAARD, landmand, Glenstrup

Forudsætninger for succes:

- Lodsejerne skal kunne se perspektivet. Her tæller de økonomiske argumenter. Projekter har vist store økonomiske potentiale i bedre arrondering.
- Men der er også andre gode i at gå med – også for landmændene..
- Man skal føle sig lyttet til

SEGES

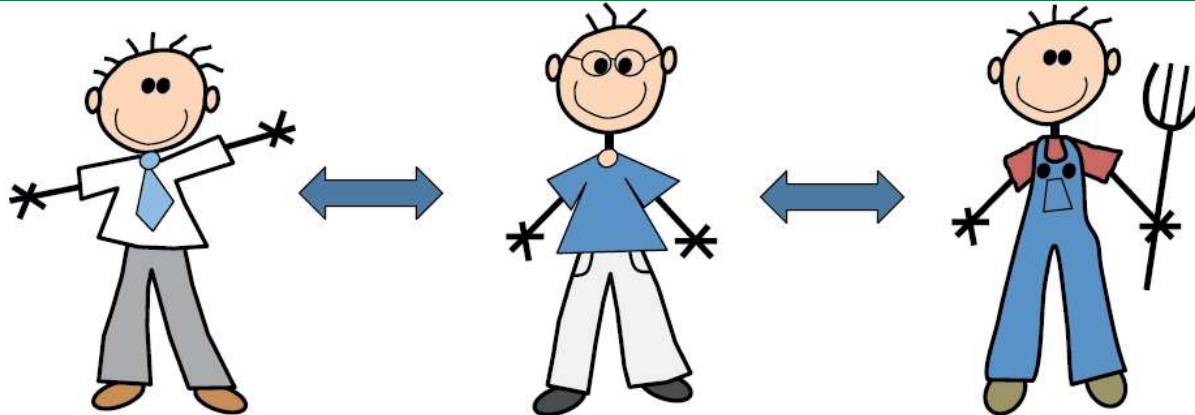
Vi har spurgt øvrige aktører

En landbrugsfaglig
proces-person
efterspørges

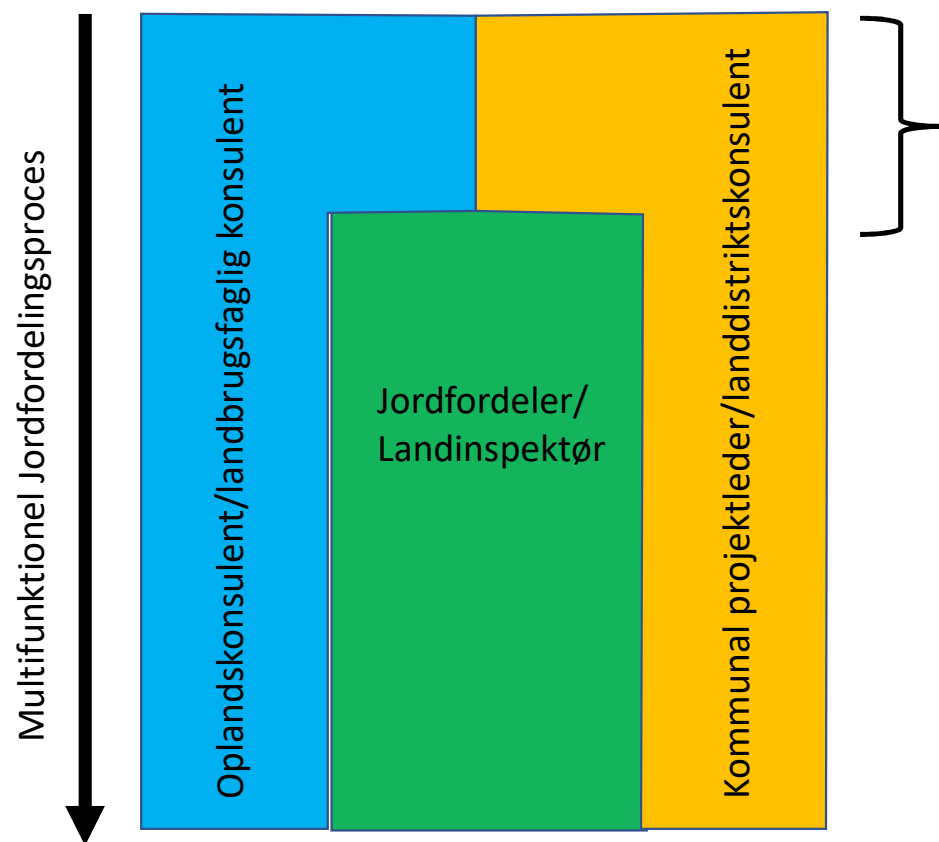
Myndighed/
Kommunal projektleder

Oplandsrådgiver/
Landbrugsfaglig

Landmand/
jordejer

Den Multifunktionelle Jordfordelingsproces.

- 1) Landbrugsfaglig jordfordelingsrådgivning i udpegningsområdet i tæt samspil med kommune
- 2) Hvor er gevinsten størst?
Screeningsværktøjer/ Baggrundsanalyser
- 3) Systematik for interessetilkendegivelser og involvering af lodsejere
- 4) Andre aktører og interesser skal indgå i arbejdet. Der er mange forskelligartede interesser.
- 5) Den videre proces kræver en professionel **PLANLÆGGER**

Vi inviterer på kaffe

- Hvis I har gode ideer til mulige projektområder
- Vi starter med de 150 mio. kr. (Tørkepakken)
- Vi har fælles interesse i at vise nogle succeser – det kan være første skridt til at få løst nogle af de store udfordringer der er i det danske landskab